

Hoitotyön virtuaaliympäristön kehittäminen Kajaanin ammattikorkeakoulussa

Romppainen Taina, lehtori, Kajaanin AMK

Rantaharju Taneli, projektisuunnittelija, Kajaanin AMK

Simulaatio-opetus on saanut vankan jalansijan hoitotyön koulutuksessa Kajaanin Ammattikorkeakoulussa. Simulaatiot kuuluvat kaikkiin ammatillisiin sekä osin valinnaisiin opintoihin, ja opiskelijat kokevat ne yleensä merkittäviksi oppimistilanteiksi. Toisaalta osa heistä kokee simulaation haastavana esim. tilanteiden keinotekoisuuden vuoksi. Haasteena onkin ympäristön lavastaminen laitekanaltaan ja äänimaailmaltaan realistiseksi. Rajoitteita aiheuttaa myös oppimisympäristön rajallinen käyttöaika.

Hoitotyön simulaatio-oppimista tukevien ratkaisujen kehittämiseen tarjoutui tilaisuus, kun KAMK:ssa käynnistyi tammikuussa 2015 SIMPPPELI-hanke (Simulaattori- ja peliosaaminen opetuksen kehittämisessä, ESR). Hoitotyön opetustilanteiden elävöittäminen virtuaalisesti sopi hyvin hankkeen kehityskohteeksi.

Virtuaaliympäristön visuaalisen ilmeen ja äänimaailman toteutus alkoi syksyllä 2015 hoitotyön opettajan ja pelitiimin voimin. Apua kehitykseen saatiin Kainuun keskussairaalan teho-osastolta, jossa kuvattiin tiloja sekä tallennettiin autenttisia ääniä. Ympäristön kehittämisessä on huomioitu myös opiskelijapalaute, ja suunnittelutyö on sisällytetty yhden opiskelijaryhmän Näyttöön perustuvan hoitotyön kehittäminen -opintojaksoon.

Kehitystyön tuloksena syntyi kolme hoitotyön virtuaaliympäristöä: akuuttihoidon yksikkö, koti ja maantie. Realistisuutta ympäristöihin tuovat muokattavat yksityiskohdat, kuten hoitovälineistö, virtuaaliset henkilöt, puhe ja hälytysäännet. Virtuaalinen ympäristö heijastetaan kolmelle liikuteltavalle, u-muotoon asetettavalle seinälle. Toiminta tapahtuu rakenteen keskiössä, johon sopii hoitovälineistöä ja potilassimulaattori. Ympäristö mahdollistaa kokonaisvaltaisen opiskelun sitomatta opetusta simulaatiotilaan. Ratkaisua voidaan hyödyntää eri opintojaksoilla ja painottaa eri näkökulmia lisäämällä tilanteisiin esimerkiksi turvallisuusuhkia, häiriötekijöitä sekä sopivia toimintoja virtuaalisille henkilöille.

Virtuaalisen ympäristön vahvuus on sen muokattavuus, heikkoutena voidaan puolestaan pitää keinotekoisuutta. Uhkatekijöitä ympäristöjen hyödyntämiselle ovat tietotekniset ongelmat sekä kielteiset ennakoasenteet. Virtuaaliopetus vaatiikin uutta ajattelutapaa niin opettajilta kuin opiskelijoilta. Vaikka muutos vie aikansa, on KAMK:in tavoitteena tehdä virtuaaliympäristöstä luonteva osa hoitotyön opetusta.